

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia marca 2010 r.

Pan

Prof. zw. dr hab. Włodzimierz NYKIEL

Rektor Uniwersytetu Łódzkiego

LLO-4100-01-01/2010
P/09/113

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała Uniwersytet Łódzki, zwany dalej „Uniwersytetem”, w przedmiocie wykonania budżetu państwa w 2009 r. – realizacja wydatków ze środków publicznych na inwestycje budowlane. Kontrolą objęto inwestycję pn. „Budynek dydaktyczny Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego”, zwaną dalej „budynkiem WPiA”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 25 lutego 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Rektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Uniwersytetu związane z realizacją inwestycji budowy budynku WPiA, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, nie mających jednak zasadniczego wpływu, na jej efekt końcowy.

¹ Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. Niniejsza kontrola była kontynuacją kontroli tej inwestycji, przeprowadzonej w 2008 r., w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2007 r. W poprzedniej kontroli oceniono przygotowanie tej inwestycji, przebieg robót budowlanych do dnia 12 lutego 2008 r. oraz finansowanie i wydatki do dnia 31 grudnia 2007 r.

Obecnie pozytywną ocenę realizacji budowy budynku WPiA, uzasadnia osiągnięcie zakładanego w programie inwestycji efektu rzeczowego (21.500 m² powierzchni netto, 106.000 m³ kubatury), z zachowaniem założonej jakości, przy znacznie skróconym terminie wykonania. Realizacja tej inwestycji, w stosunku do umowy z generalnym wykonawcą robót budowlanych Firmą „SKANSKA” S.A., określającej termin wykonania do dnia 18 grudnia 2010 r., została zakończona w październiku 2008 r. (26 miesięcy wcześniej). W dniu 10 października 2008 r. Uniwersytet uzyskał decyzję zezwalającą na użytkowanie budynku WPiA, a w dniu 11 października 2008 r. rozpoczęły się pierwsze zajęcia dydaktyczne. Podczas całego procesu inwestycyjnego, Uniwersytet nie korzystał w zakresie organizacji i koordynacji procesu budowy, z usług odrębnej, specjalistycznej jednostki (tzw. inwestora zastępczego). Inspektorzy nadzoru inwestorskiego (pracownicy Uniwersytetu), zgodnie z wymaganiami art. 25 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane², dokonywali odbiorów robót budowlanych, w tym robót ulegających zakryciu, sprawdzali jakość wykonanych robót i wbudowanych materiałów, uczestniczyli w próbach i odbiorach technicznych instalacji i urządzeń oraz przeprowadzali kontrole rozliczeń finansowych budowy oraz fakturowania. Od wykonawców na bieżąco egzekwowano usuwanie stwierdzonych usterek i niedoróbek, a w przypadkach zwłoki w usuwaniu usterek, Uniwersytet naliczał kary umowne (ogółem naliczono kary na kwotę 50.739,22 zł). Nie stwierdzono żadnego przypadku utraty gwarancji na maszyny i urządzenia, które zostały zamontowane w realizowanej inwestycji.

2. W ocenie NIK, jako brak konsekwencji ze strony władz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu, wskazać należy zgłoszenie 105 zmian w budynku WPiA w końcowej fazie realizacji inwestycji, pomimo wcześniejszych konsultacji i uzgodnień na etapie tworzenia dokumentacji projektowej. Były to zmiany zarówno w zakresie funkcji części pomieszczeń, jak i wykonania dodatkowych przejść pomiędzy pomieszczeniami, z montażem dodatkowych drzwi, likwidacji części przejść, zmiany liczby miejsc w pokojach, likwidacji niektórych ścian oraz dostosowania instalacji do wprowadzonych zmian w układzie i funkcji pomieszczeń. Okazało się również, że wystąpiła konieczność wykonania 16 rodzajów robót budowlano-

² Dz.U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.

instalacyjnych, nieuwjętych lub pominiętych w dokumentacji projektowo-kosztorysowej, a tym samym nieobjętych zakresem rzeczowym umowy z generalnym wykonawcą - firmą „SKANSKA” S.A. Wynikiem wprowadzonych zmian i braków w dokumentacji, była konieczność wykonania robót dodatkowych o łącznych kosztach 1.703.098,15 zł.

Ponadto z uwagi na zbyt mały parking przy budynku WPiA, Uniwersytet podjął budowę drugiego parkingu, nie wchodzącego w zakres programu inwestycji budynku WPiA. Nie kwestionując potrzeby zwiększenia liczby miejsc parkingowych przy budynku WPiA, nieprawidłowe było, w ocenie NIK, zaliczenie kosztów rozbiórki budynków przy ul. Pomorskiej 127 i 129 (233.980,00 zł), na miejscu których powstał drugi parking, do kosztów budowy budynku WPiA i ujęcie ich w rozliczeniu inwestycji przekazanym Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW).

3. Uniwersytet doręczył w dniu 11 marca 2009 r. do MNiSW rozliczenie finansowe inwestycji budynku WPiA, które w ocenie NIK, było sporządzone nierzetelnie oraz nie spełniało (co do terminowości i formy rozliczenia), wymagań określonych w § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa³. W rozliczeniu wykazano poniesienie kosztów w wysokości ogółem 121.821.138,00 zł, podczas gdy faktycznie koszty te wyniosły 121.371.362,80 zł (różnica 449.775,20 zł). Ponadto rozliczenie zawierało m.in. 4 pozycje kosztów robót i dostaw, które na dzień składania rozliczenia nie były zrealizowane, w tym ww. koszty rozbiórki budynków przy ul. Pomorskiej 127 i 129 oraz 3 pozycje z błędnie rozliczonymi kosztami. Powyższa różnica kosztów dotyczyła środków własnych Uniwersytetu poniesionych na omawianą inwestycję (wydatkowano – 6.371.362,80 zł, a wykazano – 6.821.138,00 zł), bez zmian w środkach przyznanej dotacji celowej MNiSW (115 mln zł), które zostały wykorzystane w 100%. Przekazanie do MNiSW powyższego rozliczenia, nastąpiło w 92 dni po terminie (powinno być ono złożone w terminie 60 dni od dnia, w którym dokonano odbioru końcowego inwestycji) oraz w formie niezgodnej z wzorem określonym w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia. Wyjaśnienia Zastępcy Kanclerza Uniwersytetu ds. Technicznych oraz Kierownika Biura Inwestycji i Nieruchomości, którzy stwierdzili m.in., że nie można było złożyć rozliczenia inwestycji przed otrzymaniem ostatniej transzy dotacji w kwocie 15 mln zł (wpłynęła w dniu 25 lutego 2009 r.) i uregulowaniem zaległych zobowiązań - NIK nie może uznać za wystarczające,

³ Dz.U. z 2006 r., Nr 120, poz. 831

ponieważ § 16 ww. rozporządzenia, nakładał obowiązek rozliczenia kosztów, a nie wydatków.

Środki trwale wybudowane i zakupione w związku z realizacją tej inwestycji, zostały przekazane użytkownikom (Dziekanowi WPiA i Kierownikowi Działu Administracyjnego WPiA) dokumentami OT. Kontrola NIK ustaliła, że w dokumencie OT dla budynku WPiA podano nieprawidłową wartość 113.253.774,04 zł, zamiast 114.046.079,98 zł. Wartość tą skorygowano dopiero w trakcie kontroli.

4. Szczegółowa kontrola pięciu udzielonych zamówień publicznych na dostawy wyposażenia meblowego i urządzeń oraz wybranych robót, o łącznej wartości ok. 8.712 tys. zł, potwierdziła zgodność postępowań przetargowych z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴. Uwagi NIK dotyczą natomiast udzielenia zamówienia o wartości 40.000 zł (do 14 tys. euro – art. 4 pkt 8 Prawa zamówień publicznych), na wykonanie robót rozbiórkowych budynku przy ul. Pomorskiej 129, wraz z dokumentacją i uzyskaniem pozwolenia na rozbiórkę - z uwagi na niejednakowe traktowanie oferentów i nie zachowanie prawidłowej kolejności załatwiania spraw formalno-prawnych. Stwierdzono bowiem że, od jednego wykonawcy (ostatecznie wybranego) przyjęto dwie oferty (pierwszą w marcu 2009 r. za 55.000 zł, drugą w kwietniu 2009 r. za 40.000 zł), a od pozostałych po jednej w kwietniu 2009 r. Wybranemu wykonawcy, przed pisemnym wystawieniem zlecenia i podpisaniem umowy na realizację tego zadania, zlecono czynności związane z robotami rozbiórkowymi poprzez udzielenie pełnomocnictwa do reprezentowania Uniwersytetu w celu uzyskania pozwolenia na rozbiórkę budynku. NIK zwraca również uwagę na nierzetelnie sporządzoną informację o realizacji zadań inwestycyjnych w 2008 r. przesłaną do MNiSW, w której w pozycji stan środków na koniec okresu sprawozdawczego wykazano „zero”, podczas gdy faktycznie kwota niewykorzystanej części dotacji wynosiła 622.256,18 zł.

Nie wystąpił żaden przypadek zapłaty kar przez Uniwersytet z tytułu niedotrzymywania warunków umownych z wykonawcami robót, dostaw i usług. Wykonawcom wypłacano należności w należytych wysokościach (bez zawyżania, czy zaniżania), lecz część zobowiązań regulowana była po terminie (na 27 faktur - 12 zapłacono po terminie). Opóźnienia w płatnościach nie wynikały z zaniedbań pracowników Uniwersytetu, ale z okresowych braków środków z dotacji celowej MNiSW oraz z opóźnień w usuwaniu usterek przez wykonawców.

⁴ Dz.U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- niezwłoczne przekazanie do MNiSW rzetelnego rozliczenia inwestycji budowy budynku WPiA, sporządzonego według wzoru załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2006 r.

Ponadto przy podejmowaniu kolejnych inwestycji budowlanych, NIK wnosi o podjęcie starań w celu:

- zapewnienia prowadzenia inwestycji bez dokonywania istotnych zmian w zatwierdzonej dokumentacji projektowej, powodujących roboty dodatkowe i wzrost kosztów,
- realizowanie inwestycji budowlanych w zakresach rzeczowych zgodnie z zatwierdzonymi programami inwestycji.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Rektora – w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Rektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.